

Przedmiotowy System Oceniania języka niemieckiego w szkole podstawowej

Klasa VII, poziom II.2

Niniejszy Przedmiotowy System Oceniania opracowano na podstawie *Programu nauczania języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej* autorstwa Aleksandry Kubickiej, na poziomie edukacyjnym **II.2**.

I Wprowadzenie

Przedstawiona poniżej propozycja Przedmiotowego Systemu Oceniania z języka niemieckiego odwołuje się do następujących dokumentów:

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. **Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe**, Dz.U. z 2017 r. poz. 60

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. **Prawo oświatowe**, Dz.U. z 2017 r. poz. 59

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

Proponowany PSO z języka niemieckiego zawiera informacje o wymaganiach przedmiotu i kryteriach oceny postępów ucznia, a powinien być stosowany przy uwzględnieniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania.

Program nauczania, do którego odwołuje się niniejszy PSO, może być realizowany z kursem *Magnet* Wydawnictwa LektorKlett. Kurs *Magnet* jest przewidziany dla uczniów rozpoczynających naukę języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w klasie VII szkoły podstawowej.

Tomy podręcznika Magnet 1-2 mogą być zastosowane odpowiednio w klasach VII i VIII szkoły podstawowej:

O rozkładzie materiału decyduje każdorazowo nauczyciel, uwzględniając potrzeby uczniów danej klasy czy szkoły oraz mając na uwadze sposób organizacji kursu w danej szkole. Kontrola i ocenianie osiągnięć uczniów są niezbędne na każdym etapie nauczania. Ocena postępów ucznia dostarcza ważnych informacji zarówno uczniowi, jak i nauczycielowi oraz rodzicom ucznia. Informuje o skuteczności uczenia się i nauczania, motywuje i mobilizuje do nauki i pracy. Rodzicom dostarcza informacji o nabytych umiejętnościach i wiedzy ich dziecka, ale także o istniejących deficytach. Wewnątrzszkolne i przedmiotowe systemy oceniania umożliwiają uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z wymaganiami na różnych poziomach, zrozumienie procedury mierzenia i oceniania osiągnięć uczniów. Nauczycielom umożliwiają diagnozowanie bieżących potrzeb uczniów, dostosowywanie nauczania do warunków grupy i szkoły, takich jak np. wymiar godzin czy stopień zaawansowania, ale także służą do stałego monitorowania przebiegu procesu nauczania i kontroli realizacji założonych celów.

II Ogólne kryteria oceny biegłości językowej w zakresie szkolnych wymagań edukacyjnych: podstawowym i ponadpodstawowym

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza (fonetyka, ortografia, środki językowe)		<ul style="list-style-type: none"> - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne - z trudem wykonuje zadania leksykalno-gramatyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe słownictwo i wyrażenia, ale popełnia błędy w ich wymowie i zapisie - zna większość podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych - zadania wykonuje powoli i z namysłem 	<ul style="list-style-type: none"> - zna większość słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i rzadko popełnia błędy w zadaniach 	<ul style="list-style-type: none"> - zna wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i zadania wykonuje z reguły bezbłędnie
		<ul style="list-style-type: none"> - rozumie podstawowe polecenia nauczyciela i bardzo proste i krótkie teksty odsłuchowe - rozumie ogólny sens tekstów pisanych -nie potrafi lub wykonuje częściowo zadania odsłuchowe i na czytanie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie polecenia nauczyciela - potrafi częściowo wykonać bezbłędnie zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i poprawnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i bezbłędnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych

<p>2. produktywne (mówienie/pisanie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się krótkimi zdaniami i frazami - wypowiada się bardzo powoli - tworzy niespójne i proste teksty pisane - niewielki zakres słownictwa i struktur ogranicza wypowiedź - błędy leksykalno-gramatyczne często zakłócają komunikację 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się dość powoli, ale dłuższymi zdaniami - tworzy bardzo proste, teksty pisane, z niewielką liczbą błędów - posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację - potrafi wypowiedzieć się logicznie i spójnie, choć z błędami, nie zakłócającymi ogólnego sensu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się dość płynnie, odpowiednio długimi zdaniami - tworzy proste spójne teksty pisane - posiada urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiający przekazanie prostej informacji w logiczny i spójny sposób - popełnia nieliczne błędy nie zakłócające komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się płynnie stosując poznane struktury gramatyczno-leksykalne - tworzy proste, logiczne i spójne teksty pisane, wykorzystując poznane słownictwo i struktury - nie popełnia błędów gramatycznych i leksykalnych
--	--	--	---	---

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.

III Zakresy tematyczne podlegające ocenie na poziomie II.2

- człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia, emocje, umiejętności i zainteresowania);
- miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczeń i wyposażenie domu, prace domowe)
- edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, życie szkoły);
- praca (np. popularne zawody, miejsce pracy)
- życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, urodziny, święta);
- żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne);
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, korzystanie z usług);
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, hotel, wycieczki);
- kultura (np. uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje);

- sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, uprawianie sportu);
- zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz)

IV Struktury gramatyczne podlegające ocenie

Poniższe zestawienie struktur gramatycznych ma charakter orientacyjny. Struktur gramatycznych należy używać do realizacji tych funkcji językowych i sytuacji komunikacyjnych, w których mają one zastosowanie i które są niezbędne na danym etapie edukacyjnym i poziomie zaawansowania.

Rodzajnik

- rodzajniki (nieokreślony, określony) i ich stosowanie
- stosowanie rzeczownika bez rodzajnika

Rzeczownik

- odmiana rzeczownika
- tworzenie liczby mnogiej
- rzeczowniki złożone, zdrobniałe, określające zawód i wykonawcę czynności
- odmiana imion własnych
- rzeczownik po określeniu miary i wagi

Zaimek

- zaimki osobowe, nieosobowe, zwrotne, dzierżawcze, wskazujące, pytające, nieokreślone, względne,
- zaimek wzajemny *einander*

Przymiotnik

- przymiotnik jako orzecznik i jako przydawka
- regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
- przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata
- przymiotnik z przedrostkiem *-un*
- rekcja przymiotnika

Liczebnik

- liczebniki główne, porządkowe, mnożna i nieokreślone,
- użycie liczebników w oznaczaniu miary i wagi, powierzchni i objętości

Przysłówek

- przysłówki zaimkowe w pytaniu i w odpowiedzi
- regularne i nieregularne stopniowanie przysłówek
- przysłówki czasu i miejsca

Partykuła

- użycie partykuł, np. *sehr, viel, immer*

Przyimek

- przyimki z celownikiem, z biernikiem, z celownikiem lub z biernikiem, z dopełniaczem

Czasownik

- formy czasowe czasownika (strona czynna): *Präsens, Präteritum, Perfekt*
- czasowniki posiłkowe: *sein, haben, werden*
- czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski
- czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- czasowniki zwrotne
- czasowniki modalne w trybie oznajmującym
- forma *möcht-*
- tryb rozkazujący
- bezokoliczniki z *zu* i bez *zu*
- rekcja czasowników

Składnia

- zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- szyk wyrazów: prosty, przestawny i szyk zdania podrzędnie złożonego
- przeczenia: *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu
- zdania współrzędnie złożone ze spójnikami i bezspójnikowe
- zdania podrzędnie złożone: podmiotowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe przyczyny, czasu, celu

V Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

- prace klasowe
- kartkówki
- testy
- zadania domowe (prace pisemne i projekty)
- wypowiedzi ustne (na forum i podczas pracy w grupach)

Poziom A1 biegłości językowej wg ESOKJ, możliwy do realizacji z pomocą podręcznika *Magnet 1* w klasie VII szkoły podstawowej

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: niski / podstawowy)		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: średni / wysoki)	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza <u>Zakresy tematyczne:</u> człowiek (nawiązywanie kontaktu, informacje o osobach, upodobaniach, zainteresowaniach, ubiór, wygląd) życie prywatne (pokrewieństwo, przyjaciele, czas wolny) edukacja (opis szkoły i pomieszczeń, klasa, nazywanie przedmiotów i przyborów szkolnych) żywienie (produkty spożywcze, preferencje, zasady zdrowego odżywiania się) <u>Gramatyka:</u> liczebniki główne, rodzajniki, odmiana czasownika, zaimki osobowe, zdanie oznajmujące i pytające, zaimki dzierżawcze, odmiana rzeczownika, liczba mnoga rzeczownika, przeczenie, wyrażanie przynależności, przyimki lokalne, zaimki dzierżawcze i wskazujące	Ocena dopuszczająca uczeń: - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń z wymienionych zakresów tematycznych, - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne, - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy, co znacznie utrudnia komunikację - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli i/lub z pomocą innych osób	Ocena dostateczna uczeń: - zna bardzo podstawowe słownictwo i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, - popełnia dość liczne błędy w ich wymowie i zapisie -zna znaczną część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych jednak z trudem je potrafi wykorzystać w komunikacji - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli, ale samodzielnie	Ocena dobra uczeń: - zna większość wprowadzonego słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia oraz zapisuje - zna prawie wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i często używa ich w komunikacji - zadania wykonuje samodzielnie z nielicznymi usterkami	Ocena bardzo dobra uczeń: - zna prawie wszystkie wprowadzone słowa i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i nie popełnia błędów w zadaniach i z łatwością stosuje je w komunikacji	

Umiejętności	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. receptywne (słuchanie/czytanie)	<p>- z reguły rozumie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie), oraz potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają jednoznaczne informacje oraz są powtarzane kilkakrotnie</p> <p>- potrafi zrozumieć ogólnie bardzo proste teksty pisane, jeśli zawierają wszystkie znane mu słownictwo i struktury</p>	<p>- rozumie prawie wszystkie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie), potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie odsłuchać teksty, a materiał jest powoli prezentowany</p> <p>- rozumie ogólnie proste teksty pisane w zakresie znanych mu tematów i struktur, a także niektóre informacje szczegółowe</p>	<p>- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć informacje szczegółowe zawarte w tekście</p> <p>- czyta ze zrozumieniem większość tekstów na poznane tematy, potrafi podać ogólny sens tekstu i większość informacji szczegółowych</p>	<p>- rozumie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować potrzebne informacje, nie ma większych problemów z wykonaniem zadań odsłuchowych</p> <p>- rozumie globalnie i szczegółowo prawie wszystkie teksty pisane, potrafi wykonać wszystkie zadania związane z tekstem</p>
2. produktywne (mówienie/pisanie)	<p>potrafi z pomocą rozmówcy odpowiedzieć na pytania o swoje dane osobowe, rodzinę, czynności dnia codziennego, - wypowiedzieć proste życzenie lub zadać pytanie na tematy codzienne dotyczące go osobiście, z trudnością nawiązuje komunikację z powodu błędnej wymowy i into-</p>	<p>potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące go osobiście oraz z niewielką pomocą krótko opowiedzieć o sobie i zadać proste pytanie rozmówcy na tematy dotyczące życia codziennego, komunikację zakłócają dość liczne błędy w wymowie, intonacji lub w strukturach gramatycznych</p>	<p>potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się i zareagować na większość poznanych tematów dotyczących osób i czynności życia codziennego, wyrazić prostymi środkami swoje upodobania i opinie, komunikacji nie zakłócają nieliczne błędy wymowy lub intonacji</p>	<p>wypowiada się i reaguje dość swobodnie, prostymi strukturami na prawie wszystkie poznane tematy z życia codziennego dotyczące jego samego i innych osób, wyraża w prosty sposób preferencje, upodobania i opinie swoje i innych osób</p>

	<p>nacji oraz nieznajomości struktur gramatycznych</p> <p>- potrafi napisać bardzo proste, wcześniej poznane zdania i wyrażenia, z trudnością tworzy kilkuwyrazowe teksty, jednak zawierają one sporo błędów ortograficznych, gramatycznych i składniowych, co znacznie utrudnia ich komunikatywność</p>	<p>- potrafi napisać według wzoru krótkie, kilkuwyrazowe teksty, które zawierają wprawdzie liczne błędy, ale są dość komunikatywne</p>	<p>- potrafi napisać według wzoru oraz często samodzielnie zdania oraz kilkuzdaniowe teksty, stosując poznane słownictwo i struktury, nieliczne usterki nie ograniczają komunikatywności tekstów</p>	<p>- samodzielnie lub według wzoru tworzy kilkuzdaniowe teksty pisane, stosując urozmaicone słownictwo i poznane struktury</p>
--	--	--	--	--

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.

Opr. na podstawie PSO dla Magnet 1 autorstwa D. Machowiak